

ที่ พร ๐๐๒๓.๓/ว ๑๙๒๓

ศาลากลางจังหวัดแพร่
ถนนไชยบูรณ์ พร ๕๕๐๐๐

๙ เมษายน ๒๕๖๑

เรื่อง การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์แนวปฏิบัติ (Code of Conduct) การท่องเที่ยวโดยชุมชน

เรียน นายอำเภอ ทุกอำเภอ นายองค์การบริหารส่วนจังหวัดแพร่ และนายกเทศมนตรีเมืองแพร่

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๑๐.๖/ว ๘๙๓
ลงวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๖๑

จำนวน ๑ ชุด

ด้วยกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาได้ส่งแนวปฏิบัติ (Code of Conduct) การท่องเที่ยวโดยชุมชน ซึ่งประกอบด้วยแนวปฏิบัติสำหรับ ๓ ภาคส่วน คือ ชุมชนท่องเที่ยว ผู้ประกอบการท่องเที่ยวและนักท่องเที่ยว โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างความเข้าใจในการดำเนินการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชนร่วมกันระหว่างภาคส่วนต่างๆ และเพื่อเป็นภูมิคุ้มกันให้กับชุมชนในการดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวโดยชุมชน รวมทั้งให้เผยแพร่ประชาสัมพันธ์แนวปฏิบัติ (Code of Conduct) การท่องเที่ยวโดยชุมชนให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบและนำไปเผยแพร่ให้เกิดการรับรู้อย่างกว้างขวางต่อไป รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาพร้อมนี้

จังหวัดพิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อสนับสนุนการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชนไปในทิศทางเดียวกันและนำไปสู่การเติบโตทางการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน จึงขอให้อำเภอแจ้งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ทราบและนำไปเผยแพร่ให้เกิดการรับรู้อย่างกว้างขวางต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อทราบและดำเนินการต่อไป สำหรับองค์การบริหารส่วนจังหวัดแพร่ และเทศบาลเมืองแพร่ ขอให้ดำเนินการตามแนวทางข้างต้นด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมชาย วัฒนศิริกุล)

ท้องถิ่นจังหวัดแพร่ ปฏิบัติราชการแทน
ผู้ว่าราชการจังหวัดแพร่

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด

กลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนาท้องถิ่น

โทร ๐-๕๕๕๓-๔๑๑๙ ต่อ ๓๐๔

จังหวัดชลบุรี	1440
ครั้งที่ 2	14.8.2561
วันที่	
เวลา	13.59

ที่ มท ๐๘๑๐.๖/ว ๑๙๖๓

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ถนนนครราชสีมา เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๒๙ มีนาคม ๒๕๖๑

เรื่อง การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์แนวปฏิบัติ (Code of Conduct) การท่องเที่ยวโดยชุมชน
เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือคณะกรรมการการท่องเที่ยวโดยชุมชน กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา
ด่วนที่สุด ที่ กก ๐๒๐๓/ว ๓๐๓ ลงวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๖๑ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาได้ส่งแนวปฏิบัติ (Code of Conduct) การท่องเที่ยว
โดยชุมชน ซึ่งประกอบด้วยแนวปฏิบัติสำหรับ ๓ ภาคส่วน คือ ชุมชนท่องเที่ยว ผู้ประกอบการท่องเที่ยว
และนักท่องเที่ยว โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างความเข้าใจในการดำเนินการพัฒนาและส่งเสริม
การท่องเที่ยวโดยชุมชนร่วมกันระหว่างภาคส่วนต่างๆ และเพื่อเป็นภูมิคุ้มกันให้กับชุมชนในการดำเนินการ
ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวโดยชุมชน รวมทั้งให้เผยแพร่ประชาสัมพันธ์แนวปฏิบัติ (Code of Conduct)
การท่องเที่ยวโดยชุมชนให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบและนำไปเผยแพร่ให้เกิดการรับรู้อย่างกว้างขวางต่อไป
ในการนี้ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาขอความอนุเคราะห์กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นประชาสัมพันธ์
(Code of Conduct) การท่องเที่ยวโดยชุมชนดังกล่าวไปยังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อประโยชน์
ในการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชนไปในทิศทางเดียวกันและนำไปสู่การเติบโตทางการท่องเที่ยว
อย่างยั่งยืนต่อไป รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นพิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อสนับสนุนการพัฒนาและส่งเสริม
การท่องเที่ยวโดยชุมชนไปในทิศทางเดียวกันและนำไปสู่การเติบโตทางการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน จึงขอให้จังหวัด
ประชาสัมพันธ์แนวปฏิบัติ (Code of Conduct) การท่องเที่ยวโดยชุมชน ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่
ทราบและนำไปเผยแพร่ให้เกิดการรับรู้อย่างกว้างขวางต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายธนา ยันตราโกวิท)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กองพัฒนาและส่งเสริมการบริหารงานท้องถิ่น
ส่วนส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และคุณภาพชีวิต
โทร. ๐-๒๒๕๑-๙๐๐๐ ต่อ ๔๑๓๒, ๔๑๐๔ โทรสาร ๔๑๐๓

ด่วนที่สุด

ที่ กก ๐๒๐๓/ว ๓๐๓

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
เลขรับ.....14971
วันที่ 21 ส.ค. ๒๕๖๑
เวลา.....

คณะอนุกรรมการการท้องถิ่น
กระทรวงการท้องถิ่นและกีฬา
๔ ถนนราชดำเนินนอก กรุงเทพฯ ๑๐๑๐๐

๒๐ มีนาคม ๒๕๖๑

เรื่อง การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์แนวปฏิบัติ (Code of Conduct) การท่องเที่ยวโดยชุมชน

เรียน อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แนวปฏิบัติ (Code of Conduct) การท่องเที่ยวโดยชุมชนสำหรับชุมชนท่องเที่ยว จำนวน ๑ ฉบับ
๒. แนวปฏิบัติ (Code of Conduct) การท่องเที่ยวโดยชุมชนสำหรับผู้ประกอบการ จำนวน ๑ ฉบับ
๓. แนวปฏิบัติ (Code of Conduct) การท่องเที่ยวโดยชุมชนสำหรับสำหรับนักท่องเที่ยว จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วยคณะอนุกรรมการการท้องถิ่นโดยชุมชน ภายใต้คณะกรรมการนโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ (ท.ท.ช.) ได้มีมติในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๑ เห็นชอบร่างแนวปฏิบัติ (Code of Conduct) การท่องเที่ยวโดยชุมชน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างความเข้าใจในการดำเนินการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชนร่วมกันระหว่างภาคส่วนต่างๆ และเพื่อเป็นภูมิคุ้มกันให้กับชุมชนในการดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวโดยชุมชน โดยประกอบด้วยแนวปฏิบัติสำหรับ ๓ ภาคส่วน คือ ชุมชนท่องเที่ยว ผู้ประกอบการท่องเที่ยว และนักท่องเที่ยว รวมทั้งให้เผยแพร่ประชาสัมพันธ์แนวปฏิบัติ (Code of Conduct) การท่องเที่ยวโดยชุมชน ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบและนำไปเผยแพร่ให้เกิดการรับรู้อย่างกว้างขวางต่อไป

กระทรวงการท้องถิ่นและกีฬา ในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะอนุกรรมการฯ พิจารณาแล้ว เพื่อให้การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์แนวปฏิบัติ (Code of Conduct) การท่องเที่ยวโดยชุมชน เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นไปตามมติคณะอนุกรรมการการท้องถิ่นโดยชุมชน จึงขอส่งแนวปฏิบัติ (Code of Conduct) การท่องเที่ยวโดยชุมชนของ ๓ ภาคส่วน รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑-๓ เพื่อให้ท่านได้รับทราบ และขอความอนุเคราะห์ประชาสัมพันธ์ไปยังหน่วยงานระดับพื้นที่ของท่านเพื่อเป็นประโยชน์ในการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชนไปในทิศทางเดียวกันและนำไปสู่การเติบโตทางการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณา

สพศ ๖๖7
เลขรับ.....
วันที่ ๒๑ ส.ค. ๒๕๖๑
เวลา..... 16:00

ขอแสดงความนับถือ

(นายพงษ์ภาณุ เศวตรุนทร์)

ปลัดกระทรวงการท้องถิ่นและกีฬา
ประธานอนุกรรมการการท้องถิ่นโดยชุมชน

กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น
เลขรับ.....3910
วันที่ ๒๑ ส.ค. ๒๕๖๑
เวลา.....

สำนักงานปลัดกระทรวง
กองยุทธศาสตร์และแผนงาน
โทร. ๐ ๒๒๘๓ ๑๕๐๐ ต่อ ๑๕๖๖
โทรสาร ๐ ๒๓๕๖ ๐๕๗๒

แนวปฏิบัติ (Code of Conduct) สำหรับชุมชนในการนำเสนอกิจกรรมการท่องเที่ยวให้กับผู้ประกอบการ
คณะอนุกรรมการการท่องเที่ยวโดยชุมชน
ภายใต้คณะกรรมการนโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ
31 มกราคม 2561

ด้านการบริหารจัดการ

- ชุมชนควรมีการรวมกลุ่มการบริหารจัดการการท่องเที่ยว โดยมีโครงสร้างการทำงานที่แบ่งบทบาทหน้าที่ชัดเจน และดำเนินธุรกิจชุมชนด้วยหลักธรรมาภิบาล
- ชุมชนควรมีกระบวนการมีส่วนร่วมในการคิดวิเคราะห์ถึงวัตถุประสงค์ในการทำการท่องเที่ยวโดยชุมชน
- ชุมชนควรให้ความสำคัญกับแนวคิดการท่องเที่ยวโดยชุมชน โดยมุ่งเน้นการบริหารจัดการโดยคนในชุมชนเพื่อประโยชน์ของชุมชน
- ชุมชนควรมีการเพิ่มพูนความรู้ในการพัฒนาและบริหารจัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างวัฒนธรรม การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรม การบริการและความปลอดภัยอย่างสม่ำเสมอ
- ชุมชนควรมีกฎระเบียบของชุมชนที่ชัดเจน โดยรวมถึง กฎระเบียบการกระจายรายได้ การกำหนดขีดความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยว และกฎระเบียบการลดผลกระทบจากการท่องเที่ยว
- ชุมชนควรมีข้อควรปฏิบัติสำหรับนักท่องเที่ยวที่ชัดเจน
- ชุมชนควรมีการกำหนดจำนวนนักท่องเที่ยวที่เหมาะสมในแต่ละกิจกรรม โดยมีการปฏิบัติตามอย่างเหมาะสม
- ชุมชนควรให้ความสำคัญกับการพัฒนากิจกรรมการท่องเที่ยวที่สะท้อนอัตลักษณ์ที่โดดเด่นของชุมชน
- ชุมชนไม่ควรสนับสนุนและไม่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมการท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์ กิจกรรมทางเพศ ยาเสพติด แรงงานเด็ก และการดูแลสัตว์ที่ไม่เหมาะสม
- ชุมชนควรมีการบริหารจัดการบัญชีและการเงินที่โปร่งใส ตรวจสอบได้
- ชุมชนควรมีข้อมูลการประชาสัมพันธ์ที่ถูกต้องและซื่อสัตย์
- ชุมชนควรพิจารณาเข้าร่วมเป็นสมาชิกในองค์กร หน่วยงาน หรือสมาคมที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวโดยชุมชน
- ชุมชนควรมีการติดตามประเมินผลการท่องเที่ยวว่าสอดคล้องกับข้อกำหนดและกฎระเบียบของชุมชนอย่างสม่ำเสมอ

ด้านเศรษฐกิจ

- ชุมชนควรมีหลักการในการตั้งราคากิจกรรมการท่องเที่ยวที่เหมาะสมและพร้อมเจรจากับผู้ประกอบการให้เป็นที่ยอมรับทั้ง 2 ฝ่าย
- ชุมชนควรมีการใช้วัตถุดิบท้องถิ่นในการนำเสนอสินค้าและบริการการท่องเที่ยว เช่น ของที่ระลึก อาหารท้องถิ่น เป็นต้น

- ชุมชนควรมีการเชื่อมโยงกลุ่มต่างๆ ในชุมชนเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยว เช่น พาหนะเดินทางในท้องถิ่นของชุมชน แม่บ้าน นักสื่อความหมายชุมชน เป็นต้น เพื่อมุ่งเน้นการกระจายรายได้ให้เข้าถึงในชุมชน
- ชุมชนควรมีการวิเคราะห์กลุ่มเป้าหมายนักท่องเที่ยวเพื่อวางแผนการตลาดที่เหมาะสม
- ชุมชนควรมุ่งเน้นตั้งเป้าหมายการเพิ่มรายได้จากการท่องเที่ยวมากกว่าปริมาณนักท่องเที่ยว
- ชุมชนควรมีการจัดสรรผลกำไรบางส่วนเพื่อนำไปพัฒนาชุมชนในรูปแบบต่างๆ

ด้านสังคม

- ชุมชนควรมีกิจกรรมท่องเที่ยวที่ส่งเสริมการอนุรักษ์และฟื้นฟูศิลปะ วัฒนธรรม และวิถีชีวิตท้องถิ่น
- ชุมชนควรมีกิจกรรมที่ออกแบบให้นักท่องเที่ยวสามารถลงมือทำ และมีประสบการณ์จริงเพื่อให้เกิดการเรียนรู้กับนักท่องเที่ยวได้
- ชุมชนควรมีความสามัคคี และร่วมมือกันในการพัฒนาการท่องเที่ยวให้มีคุณภาพและตอบสนองความต้องการของชุมชน

ด้านสิ่งแวดล้อม

- ชุมชนควรมีการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมที่ดี เช่น ส่งเสริมแนวคิดและการปฏิบัติตามหลักการ 3 R ได้แก่ การนำกลับมาใช้ใหม่ (Reuse) การลด (Reduce) และการนำกลับมาใช้ซ้ำ (Recycle) อีกทั้งมีการใช้วัสดุที่ย่อยสลายง่าย ใช้วัสดุจากธรรมชาติ และลดการใช้พลาสติกและโฟม
- ชุมชนควรส่งเสริมกิจกรรมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เช่น กิจกรรมท่องเที่ยวคาร์บอนต่ำ โดยการส่งเสริมกิจกรรมเดินเที่ยว ใช้จักรยานเดินทาง ใช้ระบบขนส่งสาธารณะ ส่งเสริมการใช้พลังงานจากแสงอาทิตย์ เป็นต้น
- ชุมชนไม่สนับสนุนการซื้อขายสินค้าหรือบริการที่ขัดต่อกฎหมายหรือเป็นภัยต่อระบบนิเวศ
- ชุมชนควรร่วมปลูกจิตสำนึก และส่งเสริมแนวคิดด้านการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน และการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

ด้านการบริการและความปลอดภัย

- ชุมชนควรเป็นเจ้าของที่ดีโดยมีจิตบริการอย่างเท่าเทียม และสร้างบรรยากาศที่เป็นมิตรเพื่อสร้างความประทับใจ
- ชุมชนควรมีการบริการที่สร้างความพึงพอใจแก่นักท่องเที่ยว โดยเน้นสร้างความเข้าใจและความซาบซึ้งในทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรมของชุมชนท้องถิ่น
- ชุมชนควรมีการรับฟังความคิดเห็นจากนักท่องเที่ยวและผู้ประกอบการเพื่อปรับปรุงพัฒนาการให้บริการการท่องเที่ยวโดยชุมชนอย่างสม่ำเสมอ

- ชุมชนควรมุ่งเน้นการรักษาคุณภาพการบริการการท่องเที่ยวโดยชุมชน
- ชุมชนควรมีการพัฒนาทักษะการบริการและการสื่อสารเพื่อสร้างการเรียนรู้และสร้างประสบการณ์ที่ดีให้กับนักท่องเที่ยว
- ชุมชนควรมีความพร้อมและยินดีดำเนินงานร่วมกับผู้ประกอบการที่เหมาะสม
- ชุมชนควรมุ่งเน้นยกระดับความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน รวมทั้งสุขอนามัยในการบริการและกิจกรรมการท่องเที่ยว
- ชุมชนควรปฏิบัติตามและซึ่กซ้่อมการบริหารจัดการกรณีฉุกเฉินต่างๆ เพื่อความปลอดภัยสูงสุดสำหรับนักท่องเที่ยว

ข้อมูลอ้างอิง

1. เกณฑ์การพัฒนากการท่องเที่ยวโดยชุมชนของประเทศไทย (คณะกรรมการนโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ)
2. แนวปฏิบัติ (Code of Conduct) สมาคมไทยท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์และผจญภัย (TEATA)
3. แนวปฏิบัติ (Code of Conduct) สมาคมไทยท่องเที่ยวอย่างรับผิดชอบ (TRTA)
4. ข้อเสนอแนะในแนวปฏิบัติ (Code of Conduct) สำหรับชุมชนในการนำเสนอกิจกรรมการท่องเที่ยวให้กับผู้ประกอบการ จากชมรมเครือข่ายส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชนในพื้นที่พิเศษ (ชคพ.) และเครือข่ายท่องเที่ยวโดยชุมชนอันดามัน
5. ผลการสัมภาษณ์ความต้องการของผู้ประกอบการในงาน ท่องเที่ยวไทย เกโกถึงชุมชน วันที่ 14 – 17 ธันวาคม 2560 ณ ศูนย์การประชุมแห่งชาติสิริกิติ์ (องค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน)
6. Community Based Tourism Partnerships Handbook for Tour Operators (Thailand Community Based Tourism Network Coordination Center and Thailand Community Based Tourism Institute, Potjana Suansri and Peter Richards)
7. ASEAN Community-Based Tourism Standard (The ASEAN Secretariat)
8. Canada's Code of Ethics & Guidelines for Sustainable Tourism (Park Canada & Tourism Industry Association of Canada)
9. World Charter for Sustainable Tourism (World Summit on Sustainable Tourism +20)

แนวปฏิบัติ (Code of Conduct) สำหรับผู้ประกอบการในการประกอบธุรกิจนำเที่ยวกับชุมชน
คณะอนุกรรมการการท่องเที่ยวโดยชุมชน
ภายใต้คณะกรรมการนโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ
31 มกราคม 2561

ด้านการบริหารจัดการ

- ผู้ประกอบการต้องจดทะเบียนธุรกิจนำเที่ยวที่ถูกต้องตามกฎหมาย และดำเนินกิจการด้วยหลักธรรมาภิบาลและหลักจริยธรรมทางธุรกิจ
- ผู้ประกอบการควรมีการคัดกรองและคัดเลือกประเภทของนักท่องเที่ยวให้มีความเหมาะสมกับพื้นที่และบริบทของพื้นที่แต่ละชุมชน
- ผู้ประกอบการควรประสานงานแจ้งชุมชนล่วงหน้าก่อนการนำนักท่องเที่ยวเข้ามาในชุมชน
- ผู้ประกอบการควรให้ข้อมูลชุมชน ข้อควรปฏิบัติ และกฎระเบียบของชุมชนแก่นักท่องเที่ยว เพื่อมุ่งเน้นสร้างความเข้าใจให้นักท่องเที่ยวเป็นนักท่องเที่ยวคุณภาพ
- ผู้ประกอบการมีการวางแผนกิจกรรมการท่องเที่ยวโดยกระบวนการมีส่วนร่วมร่วมกับชุมชน เพื่อให้กิจกรรมการท่องเที่ยวสอดคล้องกับความต้องการ ทรัพยากร และอัตลักษณ์ของชุมชน
- ผู้ประกอบการควรจัดการการท่องเที่ยวอย่างมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วิถีวัฒนธรรมที่ดั้งเดิม คำนึงถึงสิ่งแวดล้อมและการใช้ทรัพยากรอย่างรู้คุณค่า ให้ความเคารพสิทธิของชุมชนท้องถิ่นอย่างเท่าเทียม
- ผู้ประกอบการควรมีการร่วมกับชุมชนท้องถิ่นกำหนดจำนวนนักท่องเที่ยวที่เหมาะสมในแต่ละกิจกรรม โดยมีการปฏิบัติตามอย่างเหมาะสม
- ผู้ประกอบการควรมีการเพิ่มพูนความรู้ในการพัฒนาและบริหารจัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน การบริการ การเรียนรู้ระหว่างวัฒนธรรม ความปลอดภัย และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรมอย่างสม่ำเสมอ
- ผู้ประกอบการไม่ควรสนับสนุนและไม่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมการท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์ กิจกรรมทางเพศ ยาเสพติด แรงงานเด็ก และการดูแลสัตว์ที่ไม่เหมาะสม
- ผู้ประกอบการควรให้ข้อมูลที่น่าเชื่อถือและซื่อสัตย์ในสื่อประชาสัมพันธ์ และกระตุ้นความตระหนักรู้ด้านสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรม
- ผู้ประกอบการควรมีการติดตามประเมินผลโปรแกรมการท่องเที่ยวว่าสอดคล้องกับข้อกำหนดและกฎระเบียบของแหล่งท่องเที่ยวอย่างสม่ำเสมอ

ด้านเศรษฐกิจ

- ผู้ประกอบการควรมีกลไกในการตั้งราคากิจกรรมการท่องเที่ยวที่เป็นที่ยอมรับร่วมกับชุมชน
- ผู้ประกอบการควรสนับสนุนผลิตภัณฑ์ชุมชน อาหาร ที่พัก สินค้าของที่ระลึก และพาหนะเดินทางในท้องถิ่นของชุมชน
- ผู้ประกอบการควรสนับสนุนการพัฒนาทักษะและการจ้างแรงงานท้องถิ่น เช่น แม่บ้าน นักสื่อความหมายชุมชน เป็นต้น

- ผู้ประกอบการควรคืนกำไรสู่ชุมชน โดยแบ่งปันผลกำไรบางส่วนเพื่อนำไปพัฒนาชุมชนในรูปแบบต่างๆ
- ผู้ประกอบการควรพัฒนาผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยวของไทย รวมถึงการท่องเที่ยวโดยชุมชนให้เป็นไปตามแนวคิดของการจัดการท่องเที่ยวอย่างรับผิดชอบ และสอดคล้องกับทิศทางการท่องเที่ยวและมาตรฐานการท่องเที่ยวในระดับสากล

ด้านสังคม

- ผู้ประกอบการควรมีกระบวนการสร้างการมีส่วนร่วมในการทำงาน โดยมุ่งเน้นการทำงานกับกลุ่มชุมชน
- ผู้ประกอบการควรเคารพในความเป็นท้องถิ่น และส่งเสริมกิจกรรมการท่องเที่ยวที่เคารพในวัฒนธรรม วิถีชีวิตและความเชื่อท้องถิ่น โดยหลีกเลี่ยงกิจกรรมที่ขัดต่อกฎระเบียบของชุมชน
- ผู้ประกอบการควรให้การสนับสนุนกิจกรรมท่องเที่ยวที่ส่งเสริมการอนุรักษ์และฟื้นฟูศิลปวัฒนธรรม และวิถีชีวิตท้องถิ่น รวมถึงให้ความสำคัญกับการสร้างประสบการณ์การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างนักท่องเที่ยวและชุมชน
- ผู้ประกอบการควรส่งเสริมแนวคิดและสร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวอย่างรับผิดชอบต่อให้แก่ผู้ประกอบการในภาคอุตสาหกรรมท่องเที่ยวของประเทศ และนักท่องเที่ยวทั้งในประเทศและต่างประเทศ

ด้านสิ่งแวดล้อม

- ผู้ประกอบการควรส่งเสริมแนวคิดและกิจกรรม 3 R ในการจัดการของเสียจากการท่องเที่ยว ได้แก่ การนำกลับมาใช้ใหม่ (Reuse) การลด (Reduce) และการนำกลับมาใช้ซ้ำ (Recycle)
- ผู้ประกอบการควรส่งเสริมกิจกรรมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยใช้วัสดุที่ย่อยสลายง่าย ใช้วัสดุจากธรรมชาติ และลดการใช้พลาสติกและโฟม
- ผู้ประกอบการควรส่งเสริมกิจกรรมท่องเที่ยวคาร์บอนต่ำ เช่น กิจกรรมเดินเที่ยว ใช้จักรยานเดินทาง ใช้ระบบขนส่งสาธารณะ ส่งเสริมการใช้พลังงานจากแสงอาทิตย์ เป็นต้น
- ผู้ประกอบการไม่ควรสนับสนุนการขายสินค้าหรือบริการที่ขัดต่อกฎหมายหรือเป็นภัยต่อระบบนิเวศ
- ผู้ประกอบการควรร่วมปลูกจิตสำนึก และส่งเสริมแนวคิดด้านการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน และการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนให้กับผู้ที่เกี่ยวข้อง

ด้านการบริการและความปลอดภัย

- ผู้ประกอบการควรดำเนินกิจการการท่องเที่ยวโดยให้ความสำคัญกับความสุขของชุมชนท้องถิ่น
- ผู้ประกอบการควรนำเสนอบริการที่สร้างความพึงพอใจแก่นักท่องเที่ยว โดยสร้างความเข้าใจและความซาบซึ้งในทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรมของชุมชนท้องถิ่น

- ผู้ประกอบการควรรับฟังความคิดเห็นของทั้งชุมชนและนักท่องเที่ยวเพื่อปรับปรุงพัฒนาการให้บริการการท่องเที่ยวโดยชุมชนอย่างสม่ำเสมอ
- ผู้ประกอบการควรร่วมพัฒนาความรู้และทักษะด้านการบริการท่องเที่ยวและการสื่อสารให้กับชุมชนเพื่อสร้างการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และประสบการณ์ที่ดีให้กับนักท่องเที่ยว
- ผู้ประกอบการควรมุ่งเน้นยกระดับความปลอดภัยในการบริการและกิจกรรมการท่องเที่ยว โดยสนับสนุนการให้ความรู้ชุมชนท้องถิ่นในการบริหารจัดการความปลอดภัย
- ผู้ประกอบการควรปฏิบัติตามและชักจูงการบริหารจัดการกรณีฉุกเฉินต่างๆ เพื่อความปลอดภัยสูงสุดสำหรับนักท่องเที่ยว
- ผู้ประกอบการควรสนับสนุนให้นักท่องเที่ยวและชุมชนมีการประกันสุขภาพและอุบัติเหตุที่เหมาะสม

ข้อมูลอ้างอิง

1. แนวปฏิบัติ (Code of Conduct) สมาคมไทยท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์และผจญภัย (TEATA)
2. แนวปฏิบัติ (Code of Conduct) สมาคมไทยท่องเที่ยวอย่างรับผิดชอบ (TRTA)
3. ข้อเสนอแนะในแนวปฏิบัติ (Code of Conduct) สำหรับชุมชนในการนำเสนอกิจกรรมการท่องเที่ยวให้กับผู้ประกอบการ จากชมรมเครือข่ายส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชนในพื้นที่พิเศษ (ชคพ.) และเครือข่ายท่องเที่ยวโดยชุมชนอันดามัน
4. ผลการสัมภาษณ์ความต้องการของชุมชนในงาน ท่องเที่ยวไทย เก้าอี้ถึงชุมชน วันที่ 14 – 17 ธันวาคม 2560 ณ ศูนย์การประชุมแห่งชาติสิริกิติ์ (องค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน)
5. Community Based Tourism Partnerships Handbook for Tour Operators (Thailand Community Based Tourism Network Coordination Center and Thailand Community Based Tourism Institute, Potjana Suansri and Peter Richards)
6. ASEAN Community-Based Tourism Standard (The ASEAN Secretariat)
7. Canada's Code of Ethics & Guidelines for Sustainable Tourism (Park Canada & Tourism Industry Association of Canada)
8. World Charter for Sustainable Tourism (World Summit on Sustainable Tourism +20)
9. Global Code of Ethics for Tourism (UNWTO)

แนวปฏิบัติ (Code of Conduct) สำหรับนักท่องเที่ยวที่ใช้บริการการท่องเที่ยวโดยชุมชน
คณะอนุกรรมการการท่องเที่ยวโดยชุมชน
ภายใต้คณะกรรมการนโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ
31 มกราคม 2561

---

1. นักท่องเที่ยวควรเตรียมความพร้อมก่อนการเดินทาง โดยศึกษาข้อมูลการท่องเที่ยวโดยชุมชน และรับทราบข้อควรปฏิบัติของชุมชน
2. นักท่องเที่ยวควรเลือกใช้บริการผู้ประกอบการที่มีแนวปฏิบัติ (Code of Conduct) ที่มีความรับผิดชอบต่อชุมชนและสิ่งแวดล้อม
3. นักท่องเที่ยวควรประสานงานแจ้งชุมชนล่วงหน้าก่อนใช้บริการ
4. นักท่องเที่ยวควรทำความเข้าใจ ให้ความเคารพ และปฏิบัติตามข้อควรปฏิบัติของชุมชน
5. นักท่องเที่ยวควรอุดหนุนสินค้าและบริการที่เป็นของชุมชนท้องถิ่น เช่น ของที่ระลึก อาหาร พาหนะเดินทาง ในท้องถิ่นของชุมชน ลูกหาบ นักสื่อความหมายชุมชน เป็นต้น
6. นักท่องเที่ยวควรร่วมเรียนรู้วิถีชุมชนท้องถิ่น เพื่อเป็นการร่วมสร้างความภูมิใจและอนุรักษ์วิถีชุมชน
7. นักท่องเที่ยวควรสนับสนุนกิจกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของชุมชน
8. นักท่องเที่ยวควรให้ความเคารพในสิทธิมนุษยชน ไม่เอาเปรียบเด็ก สตรี คนชราและคนพิการ
9. นักท่องเที่ยวไม่ควรสนับสนุนการซื้อขายสินค้าหรือบริการที่ขัดต่อกฎหมายหรือเป็นภัยต่อระบบนิเวศ

ข้อมูลอ้างอิง

1. แนวปฏิบัติ (Code of Conduct) สมาคมไทยท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์และผจญภัย (TEATA)
  2. แนวปฏิบัติ (Code of Conduct) สมาคมไทยท่องเที่ยวอย่างรับผิดชอบต่อชุมชน (TRTA)
  3. Canada's Code of Ethics & Guidelines for Sustainable Tourism (Park Canada & Tourism Industry Association of Canada)
  4. World Charter for Sustainable Tourism (World Summit on Sustainable Tourism +20)
  5. Global Code of Ethics for Tourism (UNWTO)
-